

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE WOJEWODY LUBUSKIEGO

NR NK-I.4131.105.2013.AZie

z dnia 25 kwietnia 2013 r.

Rada Gminy Żagań

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność doręczonej w dniu 29 marca 2013r. uchwały Nr XXVI/184/13 Rady Gminy Żagań z dnia 22 marca 2013r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 22 marca 2013r. Rada Gminy Żagań podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo tj. art. 11a ust.1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2003r. Nr 106, poz. 1002 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt (ust.2). Program ten zawiera również wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych kosztów (ust. 5).

Analizując przedmiotową uchwałę stwierdzić należy, że Rada Gminy Żagań podejmując ten akt nie wypełniła delegacji ustawowej zawartej w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Akt nie normuje bowiem wszystkich wymaganych prawem elementów.

Wbrew wymogowi wymienionemu w art. 11a ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie zwierząt kwestionowana uchwała nie zapewnia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt, co oznacza, że rada gminy nie wypełniła nałożonych przepisem ustawy obowiązkowych regulacji. Wymogu tego nie spełniają zapisy zawarte w Rozdziale III. pkt 1 ppkt 5 załącznika do uchwały, które wskazują tylko na ewentualne wyszukiwanie w przyszłości wolnych miejsc w schroniskach sąsiednich (Żary, Zielona Góra), natomiast ustawodawca wyraźnie wskazuje na obowiązek zapewnienia miejsca w schronisku. Przepis ust. 2 artykułu 11a w pkt 1-8 zawiera wyczerpujące wyliczenie zagadnień, które program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt musi regulować. Oznacza to, że w uchwale rada gminy nie powinna zamieszczać postanowień, które wykraczają poza treść art. 11a ust. 2 ustawy, a jednocześnie muszą znaleźć się w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich punktów. Przedmiotowy program, uchwalony na podstawie powołanego przepisu, musi formułować postanowienia w granicach upoważnienia ustawowego, regulując kwestie, które wynikają z delegacji ustawowej. Brak jednego z tych elementów stanowi podstawę do stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości.

Ponadto, uchwała nie respektuje zapisu art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy o ochronie zwierząt, który nakłada na radę gminy obowiązek zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach

zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. W kwestionowanej uchwale brak jest jakichkolwiek zapisów w powyższym zakresie.

Kwestionowana uchwała nie respektuje również zapisu art. 11a ust. 2 pkt 4 ustawy o ochronie zwierząt zgodnie, z którym program obejmuje obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt. Co prawda w programie jest mowa o kastracji i sterylizacji kotów i psów jednakże nie wiadomo gdzie te zabiegi będą wykonywane ani przez kogo.

Ustawodawca w zamkniętym katalogu spraw z art. 11a ust. 2 nie przewidział również regulacji przez radę zasad dofinansowania właścicielom suk usypiania ślepych miotów (Rozdział III. pkt 3 załącznika do uchwały). Zaznaczyć należy, że tryb udzielania dotacji na rzecz właścicieli zwierząt powinien być uregulowany w uchwale podjętej na podstawie art. 221 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), skierowanej do publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Dokonane przez Radę regulacje dotyczące zasad dofinansowania zabiegów w/w przyznają mieszkańcom uprawnienia, co powinno nastąpić w akcie prawa miejscowego. Kwestionowana uchwała jest natomiast aktem kierownictwa wewnętrznego.

W ocenie organu nadzoru naruszają prawo także regulacje nakładające obowiązki na osoby zgłaszające bezdomne zwierzęta polegające na uzyskaniu przez taką osobę potwierdzenia bezdomności zwierzęcia u sołtysa, czy też obowiązku doprowadzenia zwierzęcia do lecznicy weterynaryjnej. Jak wskazano wyżej program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt jest aktem o charakterze wewnętrznym skierowanym do organów gminy oraz podporządkowanych gminie podmiotów. Jak sama nazwa wskazuje, dotyczy wyłącznie przygotowania i realizacji zadania własnego gminy, jakim jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi tj. nieposiadającymi właściciela. Realizacja tego programu jest obowiązkiem gminy, a nie jej mieszkańców.

Niedozwolone przez ustawodawcę jest również wprowadzanie w programie regulacji dotyczących odpowiedzialności opiekuna za szkody wyrządzone przez psa. Kwestia odpowiedzialności materialnej właścicieli zwierząt nie wchodzi w zakres programu, o którym mowa w art. 11a ust. 2 ustawy. Przekroczeniem upoważnienia ustawowego jest również określenie w Rozdziale I. załącznika do uchwały celów programu w tym wskazanie w pkt 2, iż celem wprowadzenia programu jest bezpieczeństwo mieszkańców Gminy. Należy wskazać, że to z przepisu upoważniającego radę do podjęcia kwestionowanej uchwały jednoznacznie wynika jakie cele winny zostać osiągnięte poprzez przyjęcie uchwały w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Brak jest również podstaw prawnych do ustalania przez radę na potrzeby programu definicji zwierząt bezdomnych. Pojęcie to zdefiniowane zostało w art. 4 pkt 16 ustawy o ochronie zwierząt.

W powyższej sprawie na uwagę zasługują wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 4 grudnia 2012r., sygn. akt II SA/Rz 744/12, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012r., II SA/Wr 628/12, wyrok WSA we Wrocławiu 4 grudnia 2012r sygn. akt II SA/Wr 663/12.

Wskazać należy również, że uchwała Rady Gminy Żagań w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań została zredagowana z naruszeniem zapisów § 124 w zw. z § 141 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. Nr 100, poz. 908). Zgodnie z powołanymi przepisami rozporządzenia podstawową jednostką redakcyjną i systematyzacyjną uchwały jest paragraf. Paragrafy można dzielić na ustępy, ustępy na punkty, punkty na litery, a litery na tiret. Przedmiotowa uchwała nie spełnia powyższych wymogów.

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek